

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Autor *Izakovič*

Vytvorené 11/04/2024 - 17:23

Pani **Eunice Kennedy Shriver**, sestra bývalého amerického prezidenta JFK, stála v roku 1968 pri zrode **Special Olympics International** (SOI), najväčšieho medzinárodného programu pre občanov s intelektovým znevýhodnením. Vďaka jej úsiliu a nadšeniu sa začal výrazne meniť pohľad na takto znevýhodnených občanov. Odštartovala niečo úplne veľkolepé, čo bolo neskôr označené ako najväčší príspevok rodiny Kennedyových národu a sveta. Posolstvom Špeciálnych olympiád je poskytovať v rámci Národných programov celoročný cyklus tréningov a súťaží pre deti i dospelých s intelektovým znevýhodnením. Dávať im nové a nové možnosti na rozvinutie fyzickej zdatnosti, aby dokázali svoju odvahu, prežívali radosť a priateľstvo a o úspechoch sa delili so svojimi rodinami, či športovcami Špeciálnych olympiád a spoločnosťou. Priekopníčkou Špeciálnych olympiád na Slovensku bola špeciálna pedagogička Erika Holotová z Domova sociálnych služieb (DSS) Javorinská v Bratislave, ktorá šírla myšlienky zakladateľky SOI pani Eunice Kennedy Shriver. Pri **DSS Javorinská** vznikla v roku 1989 **Telovýchovná Jednota Humanitas**, ktorá bola prvou TJ pre občanov s intelektovým znevýhodnením v republike, prvým predsedom organizácie bol **Ján Škott**, riaditeľ DSS Javorinská. Ku vzniku TJ výrazne prispel Erikin manžel Marián Holota, riaditeľ kancelárie predsedu SÚV ČSZTV, projekt vzniku TJ odobril a podporil aj jeho šéf profesor **Vladimír Černušák**, predseda SÚV ČSZTV. V prípade TJ Humanitas sa jednalo o 100-člennú organizáciu, v ktorej boli okrem 30 športovcov s intelektovým znevýhodnením organizovaní aj ich špeciálni pedagógovia, rodičia, známi, tréneri, pozorovatelia a priatelia Special olympics. Vo viacerých prípadoch išlo o úzku rodinnú väzbu – napr. dieťa športovec a rodič funkcionár – športovec **Pavol Straka, ml.** a otec funkcionár **Pavol Straka, st.**, športovec **Juraj Černák** a otec funkcionár **Pavol Černák**, či športovkyňa **Simonne Sadloňová** a matka funkcionárka **Nadežda Sadloňová**, dobrovoľníčka – Silviina setra **Karin Sadloňová**. Rodiny sú fanúšikmi číslo jedna športovcov Špeciálnych olympiád. Ponúkajú jedinečný typ podpory lásky a povzbudení, ktoré nikto iný nedokáže. Špeciálne olympiády sú podpornou sieťou, ktorá spája rodiny starostlivým a pozitívnym spôsobom. Vďaka tomu je fandanie športovcom Špeciálnych olympiád ešte hlasnejšie. Na súťažiach a podujatiach Špeciálnych olympiád sú rodiny medzi priateľmi a cítia sa ako doma. S hrdosťou sledujú, ako ich športovec nachádza úspech a radosť. Rodiny sú základným článkom komunity a širšou podporou Špeciálnych olympiád. Vzorovým príkladom v Rodinnom programe Special olympics bola veľmi aktívna **rodina Stehových** – športovkyňa a neskôr i funkcionárka Silvia Stehová a otec funkcionár **Ivan Steh**, dobrovoľníčky – matka **Antónia Stehová** a Silviina sestra **Ivana Dufalová-Stehová**, ktorá spolu s **Patríciou Holou** pôsobila ako cvičiteľka plávania v TJ. Ivan Steh bol dlhodobým zamestnancom Slovnaftu, a. s., spolu s dcérou Silviou prakticky patrili medzi zakladajúcich členov **Slovenského hnutia špeciálnych olympiád (SHŠO)**, ktoré boli v roku 2017 boli premenované **Špeciálne olympiády Slovensko**. Ivan patril v roku 1963 medzi zakladajúcich členov turistického – vodáckeho oddielu TJ Dunajplavba. Najbližšie však mal k futbalu, keď v rokoch 1973 – 1993 pôsobil v Interi Bratislava vo funkciách futbalového oddielu výboru a predsedu komisie mládeže. Bol viacnásobným predsedom organizačného výboru medzinárodného dorasteneckého turnaja Dunajský pohár i medzinárodného žiackeho futbalového turnaja O Pohár SNP. Jeho staršia dcéra **Ivana Dufalová-Stehová** odmalička inklinovala ku plávaniu, keď sa ako 6-ročná stala členkou **Plaveckého oddielu TJ Slovchémia**, ktorý pôsobil pri plavárni vo Vlčom hrdle v Bratislave. Pod taktovkou agilných trénerov **Leopolda Takáča** a **Miroslava Izakoviča**, športových pedagogických pracovníkov SOUch Slovnaft, si v rámci tréningovej činnosti neustále zvyšovala svoju plaveckú výkonnosť a dosiahla aj viaceré medailové umiestnenia v žiackych kategóriách na Majstrovstvách SR. Neskôr dokazovala svoju kvalitnú výkonnosť i ako plavkyňa Slávie SVŠT Bratislava. V šľapajách Ivany kráčala aj sestra **Silvia Stehová**, olympijská víťazka a športovkyňa Špeciálnych olympiád s Dawnovým syndrómom. Tiež sa venovala plávaniu a plavecké základy dostala v rámci tréningov počas tradičných základných a zdokonaľovacích plaveckých výcvikov pre deti zamestnancov Slovnaftu na plavárni vo Vlčom hrdle. Plávať sa naučila už ako 7-ročná. Pravidelný tréning sa prejavil na jej športovej výkonnosti, čo potvrdila aj pri viacerých účastiach na tradičných plaveckých pretekoch na krátke i dlhé trate vo Vlčom hrdle, napr. v Slovnaftárskej hodinovke

zvíťazila vo svojej kategórii po odplávaní úctyhodných 1950 m. Po rozdelení republiky i Československého hnutia špeciálnych olympiád v roku 1993 na Slovensku vzniklo **Slovenské hnutie špeciálnych olympiád**. Ivan Steh pôsobil ako člen predsedníctva Slovenského hnutia špeciálnych olympiád od roku 1993, v roku 2017 boli premenované na Špeciálne olympiády Slovensko. Spolu s dcérou Silviou v predsedníctve Special Olympics Slovakia funkcionársky pôsobili do roku 2020. Pri realizácii viacerých športových podujatí v rámci Národného programu špeciálnych olympiád pôsobil v rôznych vedúcich funkciách. V roku 1992 bol predsedom organizačného výboru 2. Československých letných špeciálnych hier v Bratislave i **1. Národnej letnej špeciálnej olympiády v Bratislave** v roku 1994. Ivan Steh bol viackrát riaditeľom organizačného výboru medzinárodného Vianočného turnaja v malom a unifikovanom futbale v športovej hale vo Vlčom hrdle v Bratislave, ktorý sa konal v rokoch 1991 – 2001. Išlo o veľkolepé tradičné športové podujatie v rámci Národného programu SHŠO i s medzinárodnou účasťou, ktoré patrilo medzi najväčšie a najkvalitnejšie športové podujatia v Strednej Európe. Popri slovenských družstvách (viacerí slovenskí futbalisti patrili medzi absolútnu svetovú špičku, čo dokázali svojimi výsledkami aj na významných svetových podujatiach i v zahraničí), na turnaji pravidelne štartovali viaceré české družstvá, ale predstavilo sa i Nórsko, Belgicko, Slovinsko, Poľsko, či Maďarsko. Ako čestní hostia sa podujatia zúčastnili viaceré výrazné osobnosti spoločenského i športového života – medzi nimi bola čestná členka SHŠO pani **Mária Moravčíková** (manželka bývalého premiéra SR Jozefa Moravčíka), riaditeľ SPP **Peter Kršiak**, námestník riaditeľa Slovnaftu, a. s. **Ján Kavac**, výrobný riaditeľ Slovnaftu, a. s. **Ivan Rybár**, riaditeľ železničnej dopravy Slovnaftu, a. s. **Ľuboš Čonka**, Generálny riaditeľ Sekcie pre štátnu starostlivosť o šport na MŠVVaŠ SR **Stanislav Kosorín**, športový riaditeľ Special Olympics International **Michal Smith** z USA, **Gunnar Tveit** z Nórskeho futbalového zväzu, olympijský víťaz v tenise **Miloš Mečíř**, slovenské futbalové legendy **Jozef Barmoš**, **Dušan Tittel**, **Jozef Majoroš**, **Szilvy Németh**, **Ján Luža**, **Milan Dolinský**, či **Štefan Maixner**, hokejový reprezentant **Daniel Babka** a mnohí ďalší. Ivan Steh organizačne pôsobil i vo viacerých ročníkoch Behu okolo Slovnaftu, ktorý sa konal v bratislavskom športovom areáli vo Vlčom hrdle a jeho príľahlom okolí. Bežecký sviatok patril medzi najstaršie bežecké podujatia na Slovensku a konal sa ako majstrovstvá Bratislavy v cezpoľnom behu. Medzi 30 kategóriami bežeckého víťania jari boli tradične i špeciálne kategórie pre bežcov Špeciálnych olympiád. Na **Svetových letných špeciálnych olympijských hrách v New Havene v Connecticute v USA 1995**, ktoré boli najväčším športovým podujatím roku 1995 na svete, sa mimoriadne úspešne v rámci Rodinného programu Špeciálnych olympiád Slovensko predstavila rodina Stehových. Otec Ivan Steh bol asistentom trénera Miroslava Izakoviča pri futbalovej reprezentácii, ktorá potvrdila svoje kvality, keď v kvalitnom finále porazili Kostariku 1:0 gólom **Blažaja Petyka**. V celkovom hodnotení získali palmu víťazstva a titul olympijských víťazov. Rovnako úspešne si v New Havene počínala aj jeho dcéra **Silvia Stehová**, tradičná plavecká reprezentantka SHŠO. Spolu so **Simonne Sadloňovou**, **Pavlom Strakom** a **Jurajom Černákom** (všetci štyria boli členmi TJ Humanitas) získala zlatú medailu v kombinovanej plaveckej štafete na 4 x 50 m. Pred zrakmi svojich rodičov Ivana a Antónie Stehových Silvia získala aj dve bronzové medaile v disciplínach na 50 a 100 m prsia. Všetci štyria plaveckí olympijskí víťazi výborne reprezentovali Slovensko aj spoločensky, keď v hostiteľskom meste Seymour sa predstavili v ľudových krojoch pri tanečnej kreácii. Počas pobytu v hostiteľskom meste bývala u samotného starostu mesta, od ktorého na záver obdržala diplom Čestný občan mesta Seymour. Nie je bez zaujímavosti, že trénerkou plaveckej reprezentácie SHŠO bola Ľubica Valachovičová, ktorá v mladosti začínala s plávaním v plaveckom oddieli TJ Slováčkov Bratislava spolu so Silviiinou sestrou Ivanou Stehovou. Aj zásluhou aktívneho pôsobenia rodiny Stehových (vo futbale, resp. v plávaní) bola nakoniec v New Havene doslova medailová žatva reprezentácie SHŠO – svedčí o tom zisk 18 medailí (4 zlaté, 4 strieborné a 10 bronzových medailí). V roku 1999 sa Silvia Stehová úspešne zúčastnila **Svetových letných špeciálnych olympijských hier v Raleigh v Severnej Karolíne v USA**, kde obsadila 2.miesto v disciplíne 50 m a získala tak striebornú medailu. Bilancia slovenských športovcov na podujatí, ktoré bolo najväčším športovým podujatím roku 1999 na svete, bola opäť výborná – zisk 15 medailí (3 zlaté, 4 strieborné a 8 bronzových medailí). Na **Svetových letných špeciálnych olympijských hrách v Shanghai (Čína) v roku 2007** mala Silvia ďalšiu medailovú žatvu - zlatú medailu získala v disciplíne 50 m prsia, striebornú medailu na 100 m prsia a bronzovú medailu na 25 m prsia. Medailová bilancia Silvie Stehovej na Svetových letných špeciálnych olympijských hrách je skutočne pozoruhodná. Pri reprezentácii Slovenska na takýchto troch vrcholných športových podujatiach SOI získala v plávaní 3 zlaté medaily, 1 striebornú medailu a 3 bronzové medaily. Okrem toho sa zúčastnila **I. Paralympiády v Madride v roku 1992**, **Európskych letných špeciálnych olympijských hier v Glasgowe v Škótsku v roku 1990** a **Európskych letných špeciálnych olympijských hier v Groningene v Holandsku v roku 2000**, kde získala striebro v disciplíne 50

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://sportency.sk/encyclopedia>)

m prsia. Silvia Stehová bola veľmi aktívna i ako funkcionárka Špeciálnych olympiád, keď od roku 2016 bola členkou predsedníctva a pôsobila ako hovorkyňa a zástupkyňa športovcov. Bola aj účastníčkou Európskej konferencie Špeciálnych olympiád v Šamoríne. Aj vďaka takým obetavým nadšencom ako bola rodina Stehových, Strakových, Černákových, Sadloňových a v súčasnosti aj rodina Bednárových, rodina Bílikových, rodina Išpoldových a ďalších, oslávili Špeciálne olympiády Slovensko v minulom roku už 30. výročie svojho vzniku.

Rodina Stehových. Zľava: dcéra Ivana, matka Antónia a druhá dcéra Silvia Stehová, za nimi je otec Ivan Steh s neterou

[1]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Víťazka Špeciálnych olympiád - Silvia Stehová

[2]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Plavci TJ Slováčok. 2.zľava Ivana Dufalová-Stehová, v strede tréner Miroslav Izakovič, vedľa neho Ľubica Valachovičová

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://sportency.sk/encyclopedia>)

[3]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Paralympiáda v Madride. Zľava: Silvia Stehová s Janou Balážovou

[4]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Pri mikrofóne Ivan Steh, vľavo Oľga Kvočáková-Rejholcová

[5]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

1. Národná špeciálna olympiáda na Pasienkoch. Silvia Stehova v sede 2. zľava

[6]

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://sportency.sk/encyclopedy>)

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Starosta mesta Seymour a Silvia Stehová

[7]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Pochod víťazov Špeciálnych olympiád. Sprava: 1. Silvia Stehová, 3. Juraj Černák a vľavo futbalista Blažej Petyko

[8]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Futbaloví olympijskí víťazi. Asistent trénera Ivan Steh (úplne vľavo)

[9]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Ivan Steh so zakladateľkou SOI pani Eunice Kennedy Shriver

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://sportency.sk/encyclopedy>)

[10]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Plaveckí víťazi Špeciálnych olympiád. Zľava: Simonne Sadloňová, Silvia Stehová a Pavol Straka, za nimi Juraj Černák a trénerka Ľubica Valachovičová

[11]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

V strede Silvia Stehová so Simonnou Sadloňovou a vojačkou

[12]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Medailisti v New Havene. V sede 2. zľava Silvia Stehová

[13]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Ivan Steh so známou hlásateľkou Elenou Galanovou v Trenčíne

[14]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Plavecké preteky na krátke trate. Sprava: Oľga Kvočáková-Rejholcová, 2. Silvia Stehová a 3. Jana Balážová

[15]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Plavecké preteky vo Vlčom hrdle. 5. sprava Silvia Stehová, 6. Pavol Straka, pod nimi budúca mnohonásobná majsterka sveta v raftingu Júlia Pavelková-Halamová

[16]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Ivan Steh podáva informácie na Behu okolo Slovnaftu

[17]

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://sportency.sk/encyclopedy>)

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Moderátori Špeciálnych olympiád Silvia Stehová a Peter Išpold

[18]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

Priekopníci Špeciálnych olympiád. Zľava: Erika Holotová, 2. športový riaditeľ Miroslav Izakovič, 3. Ivan Steh a vpravo Ján Škott

[19]

Zdroj: Osobný archív rodiny Stehovcov

- [Špeciálne olympiády - História](#)

URL adresa zdroja:

<https://sportency.sk/encyclopedy/?q=rodina-stehovych-v-rodinnom-programe-special-olymp>

Odkazy:

- [1] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh1.jpg>
- [2] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh2.jpg>
- [3] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh3.jpeg>
- [4] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh4.jpg>
- [5] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh5.jpeg>
- [6] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh6.jpg>
- [7] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh7.jpeg>
- [8] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh8.jpeg>
- [9] <https://sportency.sk/encyclopedy/fotky/rodsteh9.jpeg>

Rodina Stehových v rodinnom programe Special Olympics

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://sportency.sk/encyclopedia>)

- [10] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh10.jpg>
- [11] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh11.jpeg>
- [12] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh12.jpeg>
- [13] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh13.jpg>
- [14] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh14.jpeg>
- [15] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh15.jpeg>
- [16] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh16.jpeg>
- [17] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh17.jpg>
- [18] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh18.jpg>
- [19] <https://sportency.sk/encyclopedia/fotky/rodsteh19.jpg>